

Koronavirusa yoluxmaların artımı sərt karantin rejiminin tətbiqini qəcilməz edir

Dünyanın kabusuna çevrilmiş COVID-19 altı aydır bəşəriyyəti iflic vəziyyətdə saxlayır. Bir yandan ölkələr infeksiyanın yayılmasının qarşısının alınması üçün müxtəlif tibbi-profilaktik tədbirlər həyata keçirir, dövlət rəhbərləri vətəndaşlarını qorumaq üçün lazımı addımlar atır.

Digər yandan isə dünyanın müxtəlif elmi laboratoriyaları COVID-19-u məhv edəcək peyvənd axtarışındadır. Bu istiqamətdə müsbət nəticələr əldə olunsa da, pandemiyanın qarşısını ala biləcək peyvənd hələ ixtira olunmayıb. Bu isə o deməkdir ki, planetimiz “taclı” bəla ilə təhlükədə qalmaqdə davam edir. Azərbaycan infeksiyanın xaricdən idxalının qarşısını almaq üçün dövlət sərhədlərini bağladı. Ölkədə yanvar ayından etibarən virusun yayılmasının qarşısının alınması üçün çevik, qabaqlayıcı tədbirlər görülməyə başlandı.

Əvvəli 1-ci səh.

Qısa zaman ərzində dövlətin bütün imkanları pandemiya qarşı səfərbər olundu. Məhz dövlət tərəfindən vaxtında atılan məqsədönlü və ardıcıl addımlar, xüsusi karantin rejiminin tətbiqi ilkin mərhələdə ölkədə koronavirusa küləvi yoluxma hallarının qarşısını ala bildi.

Lakin karantin rejimi mərhələli şəkildə yumşaldıqça insanlar arasında infeksiyaya qarşı laqeydlilik, inamsızlıq, xəstələnməyəcəyinə dair arxayınlıq yarandı. Laqeydlilik, arxayınlıq məsuliyyətsizliyə gətirib çıxardı. Məsuliyyətsizlik isə yoluxma sayının artmasına rəvac verdi. Nəticədə Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargah tərəfindən ölkədə sanitər-epidemioloji vəziyyət təhlil edilərək infeksiyaya yoluxma süretini azaltmaq, insanların bir-biri ilə yaxın temaslarını minimuma endirmək məqsədile ölkə ərazisində xüsusi karantin rejiminin yenidən avqustun 1-dək uzadılmasına qərar verildi. Eyni zamanda virusun ölkə ərazisində geniş yayılması qarşısının alınması məqsədile yüksəkşimaları və çarter reysləri istisna olmaqla, ölkə ərazisində yerüstü və hava yolu ilə giriş-çıxışa tətbiq olunan məhdudiyyət də həmin vaxtadək uzadıldı.

Bundan başqa, 21 iyun saat 00:00-dan 5 iyul saat 06:00-dək Bakı, Sumqayıt, Abşeron, Gəncə, Yevlax, Cəlilabad, Lənkəran və Masallıda sərt karantin rejiminin tətbiqinə qərar verildi. Qərara əsasən həmin ərazilrdə SMS xəbərdarlıq və xüsusi icazə ilə evdən çıxma tətbiq ediləcək. Dövlət və özəl təşkilatlarda işləyənlərlə bağlı məhdudiyyətlər tətbiq olunacaq, yəni işçilər qruplara bölünərək müxtəlif vaxtlarda işə başlayacaq, ticarət mərkəzlərinin, muzey və sərgi zallarının fəaliyyəti, ictimai-işə obyektlərində yerində xidmət, bərbərxana-gözəllik salonlarında kosmetik xidmətlər, o cümlədən bu sahədə müşərrilər evinde və ya diger məkanlarda xidmətlər dayandırılacaq. Bu müddədə Bakı metropoliteni və digər ictimai nəqliyyat növlərinin fəaliyyəti məhdudlaşdırılmayacaq, eleccə də bulvar və parklara giriş mümkün olacaq.

Yoluxmaların artması xəstəxanaların üzərinə ciddi yük düşməsinə səbəb olur

Son günlər Azərbaycanda sutka ərzində qeydə alınan yeni yoluxma hallarının sayı 300-dən aşağı olmaması

Koronavirusa yoluxmaların artımı sərt karantin rejiminin tətbiqini qəcilməz edir

Hazırkı vəziyyətdə Azərbaycan dövləti yenidən sərt addımlar atmağa məcburdur

səhiyyə sisteminin üzərinə düşən yükü artırır. Getdikcə elə bir vəziyyət yarana bilər ki, səhiyyə sistemi bu yükü daşıya bilməz. Xəstəxanaların doluluq səviyyəsi müəyyən edilmiş həddi keçərsə, yeni yoluxan xəstələrin tibb ocaqlarına yerləşdirilməsi ilə bağlı problemlər yarana bilər. Ona görə də ölkədə məhdudlaşdırıcı tədbirlərin gücləndirilmesi, sərt karantin rejiminin tətbiqi zərureti yaranır. Vətəndaşlar bu qərarların onların sağlamlığıının qorunmasına yönələn addım olduğunu dərk edərək məhdudiyyətlərin tətbiqini anlayışla qarşılmalıdır və ona əməl etməlidirlər.

Tibbi Ərazi Bölmələrini idarəetmə Birliyinin (TƏBİB) sədri Ramin Bayramlı Nazirlər Kabinetini yanında Operativ Qərargahın iyunun 18-də keçirilən brifinqində deyib ki, Azərbaycanda epidemioloji vəziyyət qənaətbəxs dəyil, ölkə ərazisində xəstəliyin yayılması sürəti yüksəkdir, vəziyyəti ağır olan və intensiv terapiya tələb edən koronavirusa yoluxmuş xəste çoxdur. Son günlər koronavirusa görə müalicə alan xəstələrin sağalma müddətinin uzanması halları da müşahidə olunur.

Belə ki, əvvəller assıptomatik, yəni simptomları olmayan və ya zəif olan şəxslərdə yeddi günə neqativləşmə qeydə alınır, hazırda bu proses gec gedir. Orta sağalma müddəti 12-14 gündək uzanır. Nəticədə yeni yoluxanlarla sağalanların sayı arasında çox ciddi fərq yaranır, tibb müəssisələrində qalan xəstələrin sayı artır. Bu da xəstəxanaların üzərinə ciddi yük düşməsinə səbəb olur: "Son günlər Bakıdakı xüsusi rejimli xəstəxanalarda 85 faizdək doluluq yaşadığımız vaxtlar olub. Bu, bizi narahat edir. Bu zaman əlavə tibb müəssisələrinin çarpayı fondunun daxil edilməsi zərurəti yaranır. Təbii ki, dərhal digər planlar işə salınır. Hazırlanmış mütəxəssislər cəlb olunur. Modul tipli xəstəxanalarlardan ilki tam sınaqdan çıxarılıb və fəaliyyətə başlayıb. Plan üzrə paytaxtda və sıxlıq

müşahidə olunan digər rayonlarda əlavə xəstəxanalar cəlb edilib, çarpayı fondu genişləndirilib. Məqsədimiz vətəndaşlarımızın heç birinin evdə baxımsız şəkildə qalmaması və onların tibb müəssisələrinə cəlb edilərək müalicə almasıdır".

TƏBİB sədri yaxın günlərdə heç bir simptomu olmayan koronavirus xəstələrinin evdə müalicəsinin tətbiqinə başlanacağı vurgulayıb. Belə ki, həmin şəxslər sahə poliklinikaları tərəfindən müşahidə altına alınacaq. Poliklinikalarda xüsusi elektron xidmət tətbiq olunacaq: "Poliklinik müşahidə altında xəstələrin evdə müalicə olunması ilə bağlı hazırlanıq işləri yekunlaşır. Bununla bağlı bir sıra ölkələrin təcrübəsindən istifadə ediləcək. E-təbib mobil tətbiqi hazırlanır və bu sistemlə evdə müalicə olunan xəstələri izləmek mümkün olacaq. Bu şəxslər 12 saatdan bir sorğu ediləcək. Həmin suallara verilen cavablarla əsasən qrafik üzrə xəstəliyin gedisi barədə məlumat toplanacaq. İki həftə müddətində onlar simptomsuz şəkildə olsalar, müalicələrini evdə davam etdirəcəklər".

"Yenidən sərtləşdirməyə qərar verməyə məcbur oldaq"

"Heç bir dövlət, heç bir millet tərəfindən arzu olunmayan vəziyyətlə qarşı-qarşıyayıq. Pandemiyanın bizə diktə etdiyi vəziyyətlə mübarizə aparmaq məcburiyyətindəyik. Bu prosesdə günahkar axtarmaq lazımdır. Lakin cəmiyyətin bir hissəsinin epidemioloji qaydalara əməl etməməsi hökuməti sərt qərarlar verməyə məcbur edir. Yumşalma mərhələsindən sonra yenidən sərtləşdirməyə qərar verməyə məcbur oldaq. Xəstəxanada çarpayıların getdikcə məhdudlaşması, COVID-19-la mübarizədə yəni nəticələr bizi ciddi şəkildə qorxudur. Dövlət başçısının tapşırığı ilə ilkin mübarizə tədbirləri bütün dünya ölkələri üçün nümunə idi. Amma in-di yaranmış vəziyyət Azə-

baycan dövlətini yenidən sərt addımlar atmağa vadar edir". Bu fikirləri isə Dövlət Gömrük Komitəsi Tibbi Xidmət İdarəsinin Elmi Təcrübə və Tədris Mərkəzinin rəisi, Operativ Qərargahın tibbi eksperti Rəşad Mahmudov brifinqdə səsləndirib.

R.Mahmudov deyib ki, hələ də cəmiyyətdə həqiqətten koronavirusun olub-olmasası barədə suallara rast gəlirik. Azərbaycan əhalisinin bir hissəsinin koronavirusa inanmadığı halda daha ciddi problemlərlə üz-üzə qala bilerik. Azərbaycan vətəndaşları hamiliqliqla bunu dərk etməli və mübarizə aparmalıdır: "Səhiyyə ləvazimatlarını nə qədər artırsa da, bu, effektli deyil. 50 faiz xəstələri itirmək təhlükəsi ilə üzləşə bilərik. Bu qədər məlumat əlimizdə varken bu məsələdə həssas olmalıdır. Azərbaycan cəmiyyətinin böyük bir hissəsi pandemianın olduğunu qəbul edən qədər yenidən qadağalara geri dönmələrlə qarşı-qarşıya qala bilərik. Bu xəstəliklə birlikdə mübarizə aparmalıyıq. Həkimlərimiz ayıldır dayanmadan xəstəliklə mübarizə aparır. Bu realliga görə biz özümüz-özümüzü qorunmalıyıq. Gələcəyimizə münasibətdə məsuliyyəti olmalıdır. Biz dünyada bu problemin həll olunmasına inanmalı və mətin addımlarla irəliləməliyik".

Bu gün dünyani təşvişə salan bu dəhşətli virusdan en yaxşı qorunma yolu özünütecridir. Yalnız məsuliyyətli, vicdanlı olmaqla, gerəksiz yere evdən cölə çıxmamaqla, özünütecridə qaydalarına əməl etməkle bu xəstəliyin geniş yayılmasının qarşısını ala bilərik. Durumun nə qədər riskli olduğunu anlamaq lazımdır. Bu çətin və təhlükeli dövrde həyatımızı, gündəlik vərdişlərimizi evlərə sığdırmağa çalışıq. Çünkü hazırda en təhlükəsiz yer elə öz evimizdir. Evinizdə qalaq, sağlam qalaq!

Xəyalə MURADLI,
"Azərbaycan"